

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут гуманітарних і соціальних наук
Кафедра історії та політичної теорії

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

В. о. завідувача кафедри

Зенкін М.В.

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Всесвітня історія»

Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В9 Історія та археологія
Освітній рівень.....	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Соціальна антропологія
Статус	обов'язкова
Загальний обсяг	9 кредитів ЄКТС (270 годин)
Форма підсумкового контролю	іспит
Термін викладання	1 та 2 семестри (1, 2, 3, 4 чверті)
Мова викладання	українська

Викладач: проф. Василенко В.О.

Пролонговано: на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Всесвітня історія» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Соціальна антропологія» спеціальності В9 Історія та археологія / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. історії та політичної теорії. – Д.: НТУ «ДП», 2025. – 17 с.

Розробник:

Василенко Віталій Олександрович, професор кафедри історії та політичної теорії, доктор історичних наук, професор.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності В9 Історія та археологія (протокол №4 від 29.08.2025 р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	10
6.1 Шкали	10
6.2 Засоби та процедури	10
6.3 Критерії.....	11
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	15
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	15

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі «Соціальна антропологія» спеціальності В9 Історія та археологія здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф2 Всесвітня історія віднесено такі результати навчання.

Програмні результати навчання	
Шифр ПРН	Зміст
РН1	Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему
РН2	Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.
РН3	Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.
РН6	Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.
РН11	Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.
РН13	Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти сучасних уявлень про спільні та відмінні риси політичного, соціального, економічного, культурного розвитку різних людських спільнот давньої та середньовічної доби, ментальних та світоглядних особливостей їхніх представників.

Реалізація мети вимагає трансформації дисциплінарних результатів навчання та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
РН1	РН1.1-Ф2	Знати основні факти, загальні закономірності та локальні особливості політичних, соціальних, економічних, культурних аспектів історичного процесу в різних країнах та регіонах світу від появи перших цивілізацій до початку Раннього Нового часу в світлі сучасних досягнень вітчизняної та зарубіжної історіографії.
РН2	РН2.1-Ф2	Визначати причини та наслідки історичних подій та процесів.
РН3	РН3.1-Ф2	Визначати роль об'єктивних та суб'єктивних факторів в історії, виявляти мотиви дій акторів історичного процесу та відповідність їм результатів.

PH6	PH6.1-Ф2	Критично оцінювати історичні явища та їхні інтерпретації.
PH11	PH11.1-Ф2	Визначати фактори, що зумовлюють різноманіття локальних культур та національних спільнот, формують відмінні історичні та культурні цінності.
PH13	PH13.1-Ф2	Мати навички роботи з історичними джерелами та науковою і навчальною літературою.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна викладається з 1-го семестру відповідно до навчального плану, тому додаткових вимог до базових дисциплін не встановлюється. Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу ґрунтується на знаннях, отриманих з вивчених дисциплін за попереднім рівнем освіти.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Розподіл за формами навчання, години							
	денна			вечірня		заочна		
	Обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	Обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	164	84	80	-	-	-	-	-
практичні	106	52	54	-	-	-	-	-
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	270	136	134	-	-	-	-	-

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

	Види та тематика навчальних занять	Усього, годин
	ЛЕКЦІЇ	164
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	1. Значення терміну “цивілізація”. Характерні риси цивілізаційної стадії розвитку людського суспільства. “Неолітична революція” як фактор розкладу первісного суспільства. Найдавніші центри переходу до продуктивного господарства. Закономірності формування державних структур на Сході. Феномен влади-власності.	8
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	2. Заселення Нижньої Месопотамії та утворення перших іригаційних систем. Становлення шумерської цивілізації. Протописемний (Додинастичний) та Ранньодинастичний періоди.	4

PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	3. Утворення Касситського царства. Суспільство та культура Середньовавилонської доби. Утворення Ассирійського царства. Ассирійське суспільство, право та культура (Середньоассирійська доба).	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	4. Становлення цивілізації в Еламі. Елам Ранньодинастичної та Старовавилонської доби. Населення долини Нілу напередодні складання цивілізації. Раннє царство в Єгипті.	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	5. Єгипет доби Середнього царства. Єгипет у II Перехідний період та гіксоське завоювання.	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	6. Суспільні, технологічні та духовні зрушення на межі II-I тис. до н. е. Перехід до другого періоду давньої історії. Концепція “осьового часу” К.Ясперса.	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	7. Походження іранських племен та їхнє поширення на території Ірану. Виникнення зороастризму. Мідійська держава. Світова Персидська держава (імперія Ахеменідів).	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	8. Індська (Хараппська) цивілізація. “Ведійська доба” в історії Індії. “Буддійська доба” і утворення загальноіндійської держави Маур’їв.	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	9. Передісторія давньокитайської цивілізації. Проблема Ся. Доба Шан-Інь. Китай у періоди Західного Чжоу та Чуньцю.	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	10. Цивілізація мінойського Криту. Ахейська Греція в II тис. до н. е. Мікенська цивілізація. Гомерівська доба історії Греції. Розклад родового ладу і зародження передумов формування полісу.	6
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	11. Особливості античного шляху розвитку суспільства. Класичний грецький поліс як політичний та соціальний феномен. Соціально-економічний розвиток Греції в архаїчну добу. Велика грецька колонізація.	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2,	12. Греція в першій половині IV ст. до н. е. Криза полісного ладу. Піднесення Македонії та встановлення її гегемонії в Греції. Східний	6

РН6.1-Ф2, РН11.1-Ф2, РН13.1-Ф2	похід Александра III Великого. Розпад держави Александра, боротьба діадохів і утворення системи елліністичних держав.	
РН1.1-Ф2, РН2.1-Ф2, РН3.1-Ф2, РН6.1-Ф2, РН11.1-Ф2, РН13.1-Ф2	13. Соціально-економічні зміни II ст. до н. е. та причини громадянських війн у Римі. Громадянські війни і падіння Римської республіки. Періодизація історії Римської імперії. Принципат Августа.	4
РН1.1-Ф2, РН2.1-Ф2, РН3.1-Ф2, РН6.1-Ф2, РН11.1-Ф2, РН13.1-Ф2	14. Криза Римської імперії III ст. Доба “солдатських імператорів”. Правління Діоклетіана та Костянтина I. Перехід до доби домініату.	4
РН1.1-Ф2, РН2.1-Ф2, РН3.1-Ф2, РН6.1-Ф2, РН11.1-Ф2, РН13.1-Ф2	15. Виникнення поняття “Середні віки”. Хронологічні межі Середньовіччя в історії Західної Європи. Поняття феодалізму та його еволюція.	8
РН1.1-Ф2, РН2.1-Ф2, РН3.1-Ф2, РН6.1-Ф2, РН11.1-Ф2, РН13.1-Ф2	16. Раннє християнство і його соціальні ідеї. Становлення християнської церкви та утвердження християнства в якості панівної релігії.	4
РН1.1-Ф2, РН2.1-Ф2, РН3.1-Ф2, РН6.1-Ф2, РН11.1-Ф2, РН13.1-Ф2	17. Східна Римська імперія та становлення Візантії (IV – початок VII ст.).	4
РН1.1-Ф2, РН2.1-Ф2, РН3.1-Ф2, РН6.1-Ф2, РН11.1-Ф2, РН13.1-Ф2	18. Франкська держава Меровінгів. Франкська держава Каролінгів. Відновлення імперії на Заході та її розпад.	4
РН1.1-Ф2, РН2.1-Ф2, РН3.1-Ф2, РН6.1-Ф2, РН11.1-Ф2, РН13.1-Ф2	19. Західнофранкське королівство (Франція) в IX-XI ст.	4
РН1.1-Ф2, РН2.1-Ф2, РН3.1-Ф2, РН6.1-Ф2, РН11.1-Ф2, РН13.1-Ф2	20. Східнофранкське королівство (Німеччина) в X-XI ст. Утворення Германської імперії.	4
РН1.1-Ф2, РН2.1-Ф2, РН3.1-Ф2, РН6.1-Ф2, РН11.1-Ф2, РН13.1-Ф2	21. Ключіський рух. Боротьба пап та імператорів за інвеституру.	4

PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	22. Норманське завоювання Англії. Англія в XI-XIII ст.	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	23. Причини хрестових походів. I хрестовий похід та утворення держав хрестоносців на Близькому Сході. II і III хрестовий походи.	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	24. Німеччина в XIV-XV ст. Італія в XIII-XV ст.	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	25. Франція в XIV-XV ст.	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	26. Англія в XIV-XV ст.	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	27. Середньовічна доба в історії суспільств Сходу: основні риси та хронологічні межі. Проблема “східного феодалізму”.	8
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	28. Іран під владою династії Сасанідів. Аравія до Мухаммада. Становлення ісламу та початок арабських завоювань.	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	29. Халіфати Умайядів та Аббасидів. Поширення ісламу.	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	30. Китай після падіння імперії Хань (III-VI ст.).	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2,	31. Китай за доби династій Суй та Тан.	4

PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2		
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	32. Китай у X-XIII ст. (Імперія Сун. Держави Ляо та Цзінь).	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	33. Утворення Монгольської держави. Завойовницькі війни Чингісхана.	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	34. Формування етносу турків-османів. Османська держава в XIV-XV ст.	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	35. Індія в XIV-XV ст.	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	36. Монгольське панування в Китаї (династія Юань). Китай за доби Мін.	4
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	37. Сьогунати Камакура та Муроматі.	4
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	106
PH1.1-Ф2, PH2.1-Ф2, PH3.1-Ф2, PH6.1-Ф2, PH11.1-Ф2, PH13.1-Ф2	1. Держава Саргонідів – перша деспотія в Межиріччі. Царство Шумеру та Аккаду (III династія Уру).	4
	2. Старовавилонські держава і суспільство за правління Хаммурапі та його наступників. Закони Хаммурапі.	6
	3. Єгипетські держава і суспільство доби Давнього (Старого) царства. I Перехідний період в історії Давнього Єгипту.	6
	4. Нове царство. Складання Єгипетської “світової” держави. Сонцепоклонницький переворот у Єгипті.	4
	5. Дохеттська Мала Азія. Давньохеттське царство. Новохеттська держава: політична історія. Хеттське суспільство, право та культура.	4
	6. Доба Чжаньго в історії Давнього Китаю. Об’єднання Китаю під владою династії Цін та її падіння.	6
	7. Специфіка суспільно-політичного ладу Спарти. Формування державності в Атиці та афінської рабовласницької демократії.	6
	8. Доба греко-персидських війн. Пелопоннеська війна та її наслідки.	4

9. Ранній Рим: додержавна (“царська”) доба. Римська республіка (до середини II ст. до н. е.).	6
10. Доба Юліїв – Клавдіїв та Флавіїв. Правління Антонінів: “золотий вік” Римської імперії.	4
11. Специфіка розвитку західних та східних провінцій Римської імперії та її поділ. Утворення “варварських” королівств, загибель Західної Римської імперії та кінець античного світу.	6
12. Суспільний лад германців доби Великого переселення народів.	4
13. Франкське суспільство (за даними “Салічної Правди”).	4
14. Візантія в VII – першій половині IX ст. Візантія від середини IX до кінця XII ст. “Велика схизма” 1054 р.	6
15. Урбанізація Західної Європи. “Комунальні революції”.	4
16. Франція в XI-XIII ст.	4
17. Німеччина в XII-XIII ст. Італія в XI-XII ст. Завоювання Південної Італії норманами.	6
18. IV хрестовий похід. Латинська імперія. Останні хрестові походи.	4
19. Столітня війна.	6
20. Ранньосередньовічна Індія (VII-X ст.). Мусульманська експансія в Індії і утворення Делійського султанату.	4
21. Формування японського етносу. Держава Ямато. Реформи Тайка. Японія в періоди Нара та Хейан.	4
22. Улус Джучі (Золота Орда). Держава Хулагуїдів.	4
РАЗОМ	270

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об’єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час екзамену за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольних та індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти.

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
Рівень знань незадовільний	<60	
<i>Уміння/навички</i>		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички	85-89

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ◆ збір, інтерпретація та застосування даних; ◆ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументація та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p>	85-89

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) управління комплексними проектами, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
професійним розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	- використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Використовуються мультимедійне обладнання; дистанційна платформа Moodle та MS Teams.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Блок М. Феодальне суспільство / Пер. з фр. – К., 2002.
2. Дворнік Ф. Слов'яни в європейській історії та цивілізації / Пер. з англ. – К., 2005.
3. Дейвіс Н. Європа: Історія / Пер. з англ. – К., 2000.
4. Башлер Ж. Нарис загальної історії / Пер. з фр. – К., 2005.
5. Безродний Є.Ф., Уткін О.І. Історія політичних вчень: Навч. посібник. – К., 2006.
6. Войтович Л., Козак Н., Овсінський Ю., Чорний М. Medium aevum. Середні віки: Підручник для історичних спеціальностей ВУЗів / За ред. Л.В. Войтовича. – Л., 2010.

7. Голованов С.О. Історія стародавнього світу: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. істор. спец. (Всесвітня історія: В 5 т. – Т.1.). – К., 2016.
8. Зінченко А. Історія дипломатії від давнини до початку Нового часу. – Вінниця, 2002.
9. Історія південних і західних слов'ян (з давніх часів до ХХ ст.): Курс лекцій / За ред. В.І. Ярового. – К., 2009.
10. Історія західноєвропейського Середньовіччя: Хрестоматія / Упоряд. М.О. Рудь. – К., 2005.
11. Історія Центрально-Східної Європи / За ред. Л.О. Зашкільняка. – Л., 2001.
12. Крижановська О.О, Крижановський О.П. Історія середніх віків: Вступ до історії західноєвропейського Середньовіччя. Курс лекцій. – К., 2006.
13. Крижанівський О. Історія Стародавнього Сходу: Навч. посібник. – К., 2009.
14. Ле Гофф Ж. Середньовічна уява / Пер. з фр. – Л., 2007.
15. Мак-Ніл В. Піднесення Заходу. Історія людської спільноти / Пер. з англ. – 2-ге вид., випр. – К., 2011.
16. Морис Я. Чому Захід панує – натепер. Оповіді з історії та що з них впливає щодо майбутнього. – К., 2014.
17. Острогорський Г. Історія Візантії. – Л., 2002.
18. Рубель В.А. Історія середньовічного Сходу: Підручник. – К., 2002.
19. Рубель В.А. Історія Середньовічного Сходу. Тематична хрестоматія: Навч. посібник. – 3-тє вид., доп. і перероб. – К., 2011.
20. Фергюсон Н. Цивілізація. Як Захід став успішним. – К., 2017.
21. Хрестоматія з історії західних та південних слов'ян. Давня доба, Середньовіччя / Упоряд. В. Яровий. – К., 2011.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Всесвітня історія»
для бакалаврів освітньо-професійної програми «Соціальна антропологія»
зі спеціальності В9 Історія та археологія

Розробник:
Василенко Віталій Олександрович

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19